

Stand van zaken

drinkwaterwinning

Hammerflier

Nieuwsbrief september 2022

De nieuwsbrief gaat digitaal!

Dit is de laatste papieren nieuwsbrief die verschijnt. Op de achterkant leest u hoe u zich kunt aanmelden voor de digitale nieuwsbrief.

Sinds de vorige nieuwsbrief van juni hebben we weer veel te vertellen over de drinkwaterwinning in het Hammerflier. De klankbordgroep met omwonenden is inmiddels een aantal keer bij elkaar gekomen, er is nieuws over de bouw van de reinwaterkelder en we geven een update over de onderzoeken in het gebied. Ook organiseren we binnenkort een bijeenkomst waar we u als omwonende of belanghebbende bijpraten over de drinkwaterwinning en waar u uw vragen aan ons kunt stellen. Lees alle informatie verderop in deze nieuwsbrief.

Informatiebijeenkomst op 5 oktober 2022

Lees meer op pagina 2 van deze nieuwsbrief.

Over de drinkwaterwinning in Hammerflier

De vraag naar drinkwater stijgt. Onder meer door de bevolkingsgroei en de bouw van nieuwe huizen en bedrijven. Maar ook door klimaatverandering: langere periodes van droogte en hitte. Vitens en provincie Overijssel kijken daarom naar mogelijkheden om meer drinkwater te winnen en op te slaan. Zo zorgen we ervoor dat er ook in de toekomst voldoende drinkwater is voor inwoners uit de regio.

Hammerflier is één van de gebieden in Overijssel waar mogelijk de drinkwaterwinning kan worden verruimd. Op dit moment onderzoeken we welke effecten het oppompen van meer grondwater heeft voor omwonenden, landbouw en natuur. En hoe we eventuele negatieve effecten kunnen voorkomen. Dat doen we samen met omwonenden, landbouw- en natuurorganisaties. Als deze onderzoeken klaar zijn wegen we alle belangen af en besluiten we of er meer drinkwater gewonnen wordt op locatie Hammerflier.

Informatiebijeenkomst Hammerfliet op 5 oktober 2022

Om alvast in uw agenda te zetten: woensdag 5 oktober. We organiseren dan weer een informatiebijeenkomst over de drinkwaterwinning Hammerfliet. We praten u graag bij over de stand van zaken van de onderzoeken in het gebied en wat dit voor u betekent. U ontvangt in de komende weken per post een uitnodiging. Daarin staat meer informatie over de bijeenkomst.

Terugblik op de eerste bijeenkomsten van klankbordgroep Hammerfliet

Tijdens de laatste informatiebijeenkomst in april kwam vanuit omwonenden de vraag om nauwer betrokken te worden bij de plannen van Vitens en provincie Overijssel om de drinkwaterwinning in Hammerfliet te verhogen. Naar aanleiding van die wens is er een klankbordgroep samengesteld. Deze klankbordgroep bestaat uit 15 omwonenden uit het gebied. Tot nu toe zijn zij drie keer bij elkaar gekomen.

Terugblik op de bijeenkomsten

Op 20 juni was de eerste klankbordgroepbijeenkomst. Gedeputeerde Bert Boerman was ook aanwezig. Met ongeveer 25 aanwezigen werd gesproken over de ontwikkelingen in het gebied en de manier waarop Vitens en provincie Overijssel omwonenden hier goed in kunnen meenemen. Na deze bijeenkomst kreeg de klankbordgroep de definitieve samenstelling van 15 personen. Op 12 juli en 30 augustus waren twee vervolgbijeenkomsten. Adviesbureau Aveco de Bondt heeft een workshop over funderingen gegeven. Wat maakt dat een woning stevig staat? Wat is de relatie met de opbouw van de bodem? Hoe werkt grondwater precies? Op deze en andere vragen gaf Aveco de Bondt op die avond antwoord. Op 30 augustus was er een vervolg op deze bijeenkomst georganiseerd en gaf Aveco de Bondt antwoord op bovenstaande vragen in de specifieke situatie van Hammerfliet. Ook dacht de klankbordgroep met ons mee over de opzet van de informatiebijeenkomst op 5 oktober 2022.

De klankbordgroep is voor Vitens en provincie Overijssel een waardevolle groep die ons input geeft en met ons meedenkt. We vinden het fijn dat omwonenden tijd willen vrijmaken om betrokken te zijn bij de ontwikkelingen in Hammerfliet. De klankbordgroep blijft ook in de komende periode nauw betrokken bij de komende onderzoeken en de uitkomsten daarvan.

Heeft u vragen over de klankbordgroep? Neem dan contact met ons op via hammerfliet@vitens.nl.

Stand van zaken onderzoeken in het gebied

Om de impact te kunnen bepalen van het verhogen van de drinkwaterwinning voeren we dit jaar een aantal onderzoeken uit. In onderstaand stappenplan is te zien dat we op dit moment stap 1 en 2 hebben uitgevoerd.

Stap 1: grondwateronderzoek

In stap 1 heeft adviesbureau Tauw een onderzoek uitgevoerd naar het grondwater in het gebied. Zij maakten een model waarmee we bijvoorbeeld kunnen zien wat er met de grondwaterstanden gebeurt als we grondwater oppompen in het gebied. Het is een rekenmodel waarmee we ook voorspellingen kunnen doen voor de toekomst. Ook hebben we op basis van gegevens van peilbuizen in de omgeving doorgerekend wat de huidige drinkwaterproductie betekent voor de grondwaterstanden in het gebied.

In 2021 hebben we een aantal pompproeven uitgevoerd in de omgeving van Hammerfliet.

Die proeven deden we om de kwaliteit van het opgepompte grondwater te zien en te weten hoeveel water we per put kunnen onttrekken.

Stap 2: bodemonderzoek

In stap 2 zijn twee bodemonderzoeken uitgevoerd. Onderzoeksbureau Aequator heeft onderzoek gedaan in de ondiepe bodem om te bepalen hoe de bodem eruit ziet. Dat is belangrijk om te weten, want niet iedere bodemsoort is gevoelig voor grondwaterdalingen. We zijn hierbij met name geïnteresseerd in de aanwezigheid van veenlagen in het gebied. Want als een veenlaag droog komt te liggen, kan het gaan oxideren. Dat betekent dat er zuurstof bij komt. En dat kan zorgen voor verzakkingen. Daarnaast deed ingenieursbureau Wiertsema & partners onderzoek naar de diepere ondergrond. Zij keken naar de kleilaag in de diepere ondergrond (het zogenaamde laagpakket van Zutphen). Deze kleilaag scheidt twee bodempakketten van elkaar. Het is belangrijk om te weten waar deze kleilaag zich bevindt om effecten van de drinkwaterwinning in kaart te brengen.

Vervolgstappen

Op basis van het grondwateronderzoek én het onderzoek naar de bodemopbouw weten we welke gebouwen, natuur- of landbouwgebieden kwetsbaar kunnen zijn. Zij merken mogelijk iets van een daling van de grondwaterstand. Zoals meer droogte of verzakkingen. In stap 3 brengt adviesbureau Aveco de Bondt in kaart welke gebouwen, natuur- en landbouwgebieden hier mogelijk iets van gaan merken. We werken daarbij van groot naar klein. We brengen eerst gebieden in kaart die mogelijk kwetsbaar zijn. Daarna gaan we verder inzoomen op de gebieden en kijken we gericht naar mogelijk kwetsbare gebouwen en percelen. De planning is om de onderzoeken tot en met stap 3 dit jaar af te ronden.

Vervolgens gaan we aan de slag met stap 4. Daarin onderzoeken we welke maatregelen we

kunnen nemen om negatieve effecten uit te sluiten of te verminderen bij gebouwen, natuur- of landbouwgebieden die kwetsbaar zijn. Denk bijvoorbeeld aan het vasthouden van water door middel van een stuw of het verbreden van een sloot of beek. Zodra de uitkomsten van de onderzoeken bekend zijn, informeren we u hierover. Tijdens de informatiebijeenkomst op 5 oktober presenteren we de uitkomsten van stap 1 en 2. Uiteindelijk bekijken we de uitkomsten van alle stappen gezamenlijk om te bepalen wat de impact van een verhoogde drinkwaterwinning in het gebied is. Zo komen we tot een goede belangenafweging om de drinkwaterwinning wel of niet te verhogen (stap 5). Zoals de planning er nu uit ziet, verwachten we uiterlijk voorjaar 2023 een besluit te nemen over het wel of niet benutten van de hele vergunning voor de drinkwaterwinning.

“Dit is echt mijn plekje, ik voel me hier verantwoordelijk voor”

Interview met Ria ter Welle: natuurvrijwilliger en buurvrouw van Hammerfliet

Foto: Jasper van Overbeek

Ria ter Welle is de overbuurvrouw van productielocatie Hammerfliet aan de Bakkersweg in Den Ham. En natuurvrijwilliger van Vitens op deze locatie. Ze weet precies welke zwaluwen waar nestelen, hoeveel jonge zwaantjes er zijn en waar de rupsen van de koninginnenpage mogelijk te vinden zijn. En ze zorgt ervoor dat de natuur hier kan groeien en bloeien. Ria laat in een ronde over de locatie zien welke bijzondere natuur er allemaal te vinden is op het Vitens-terrein.

Betrokken bij het gebied

“Ik ben hier geboren, in het huis waar ik nu nog woon”, vertelt Ria. “Ik kom elke dag op het terrein waar Vitens drinkwater maakt. Elke avond na het eten loop ik hier een rondje. Dat doe ik al 30 jaar. De rust die je hier vindt, de insecten die je ziet, het zoeken naar bijzondere dieren en planten... Dat vind ik prachtig.” Ria is natuurvrijwilliger voor Vitens. Ze beschermt en beheert de natuur op het terrein aan de Bakkersweg. Maar ze is ook de ogen en oren van de productielocatie. “Ik let ook altijd wel op of de deuren hier op de locatie zijn afgesloten. Als ik iets zie waarvan ik denk dat het niet klopt, dan geef ik dat door aan de beheerder van deze locatie. Dit is echt mijn plekje. Niet dat ik het mezelf toe-eigen, maar ik voel me hier wel verantwoordelijk voor.” Ria weet nog goed hoe het terrein er uitzag vóór de komst van Vitens. “Eind jaren '80 begon Vitens hier met bouwen. Voor die tijd was dit allemaal weiland. 's Winters stonden er plassen en gingen we hier met

buurtkinderen schaatsen. In de zomer liepen er koeien en in de winter liepen er Belgische trekpaarden. Eén van die paarden was Bella. Ze had een houten blok aan haar been, zodat ze niet zo hard kon lopen. Want dan beukte dat blok tegen haar been, wat natuurlijk heel pijnlijk was. Als dierenliefhebber vond ik dat heel naar en ging ik vaak naar het paard toe met wat lekkers. De liefde voor dieren en natuur zat er toen al in.” Het terrein is er sindsdien op vooruitgegaan, vindt Ria: “De biodiversiteit is heel erg toegenomen. Er zijn nu meer en andere bloemen en insecten te vinden dan vroeger. Bij het maaien wordt daar ook rekening mee gehouden.”

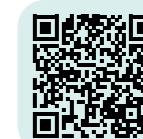
Bijzondere natuur

Tijdens haar dagelijkse rondje over het terrein komt Ria bijzondere dieren en planten tegen, waar ze gepassioneerd over vertelt. “Twee jaar geleden zaten hier ijsvogels, dat was echt heel gaaf”, vertelt Ria. “Ik heb een uitzichtplekje gemaakt en op een avond kwam er een ijsvogel op een tak vlak naast mij zitten. Dat was ontzettend bijzonder.” Maar Ria heeft meer bijzondere ontmoetingen meegemaakt: “een aantal jaar geleden vond ik een rups van de koninginnenpage op de wilde peen. Dat is een bijzondere vlindersoort die hier nog niet eerder is voorgekomen. We hebben toen een stuk afgezet met lint, zodat het niet zou worden weggemaaid. Maar helaas: een paar dagen

later was de rups er niet meer. Waarschijnlijk opgegeten door vogels. Ik kijk nog iedere keer als ik hier loop of ik de rupsen weer zie.” En dat is lang niet alles. Ria vertelt ook over de hommels, jonge zwaantjes, zwaluwen, spechten, haasjes, buizerds, reeën en orchideeën, zoals de moeraswespenorchis, die op het terrein te vinden zijn. En al pratende over al dit moois duikt er een snoek weg die lekker in de zon ligt te baden in één van de bassins op het terrein. “Hier bovenop de reinwaterkelder ga ik vaak zitten. Met een geweldig uitzicht over het gebied, en die rust, die stilte... Ik kan hier een hele poos blijven zitten. Hoeveel geluk kan je hebben dat dit gewoon aan de overkant van de weg is?”

Instagram-account

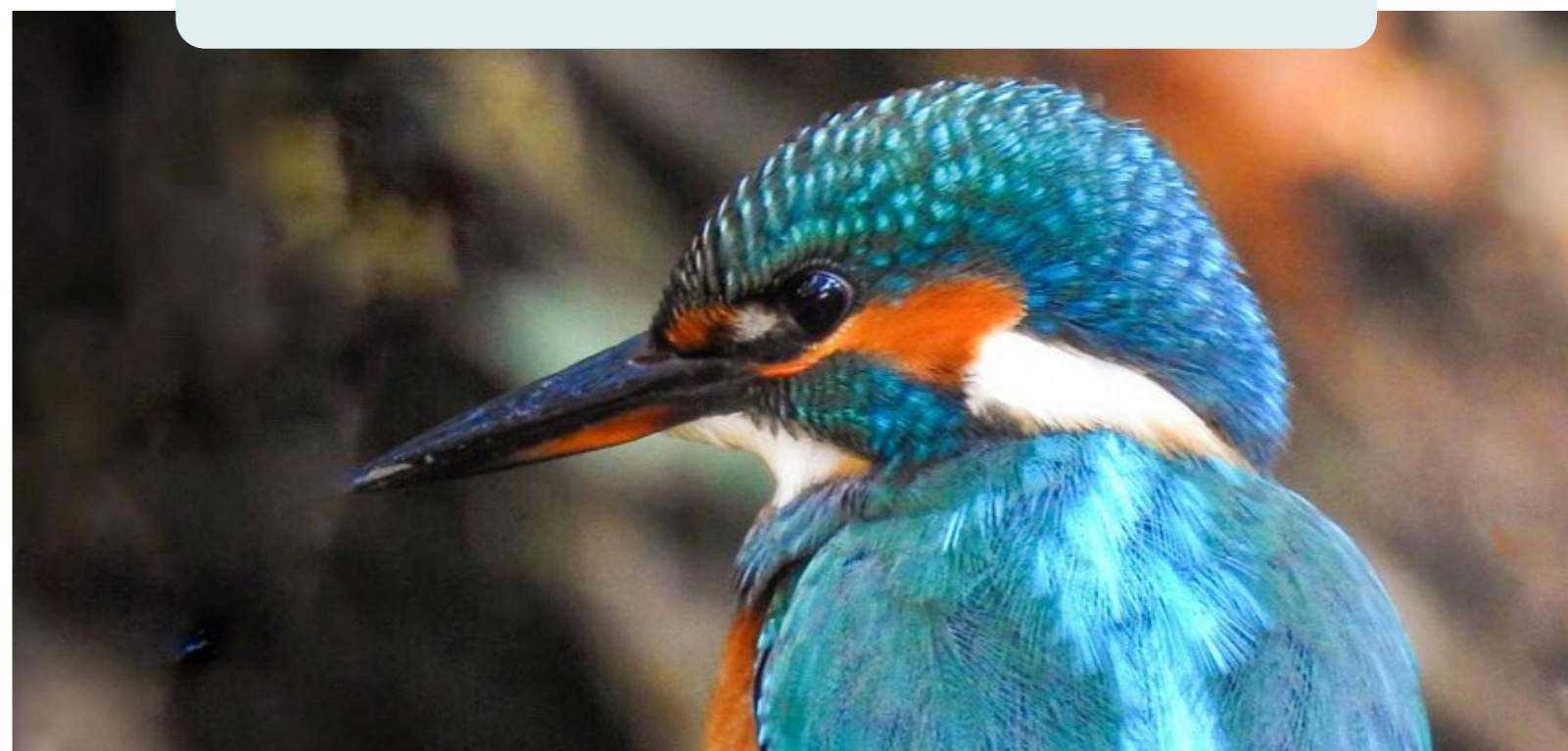
Het terrein van locatie Hammerfliet is helaas niet toegankelijk voor publiek. Toch kan iedereen meegenieten van het moois dat er te vinden is. Ria houdt een Instagram-account bij, waarop ze mooie foto's deelt van dieren en planten op het terrein. U kunt dit account volgen onder de naam [pompstation_hammerfliet](#).

Scan de QR-code!

Heeft u ook een verhaal over uw betrokkenheid bij het gebied rondom Hammerfliet? En wilt u die met ons delen? Neem dan contact met ons op via hammerfliet@vitens.nl.

Vitens bouwt nieuwe reinwaterkelder op locatie Hammerfliet

In het najaar van 2022 start Van Hattum en Blankevoort in opdracht van Vitens met de bouw van een nieuwe reinwaterkelder op locatie Hammerfliet. Een reinwaterkelder is een voorraadkast om drinkwater in op te slaan. Daarmee zorgen we ervoor dat drinkwater direct beschikbaar is en over de regio verdeeld kan worden op piekmomenten, zoals een warme zomerdag waarin het waterverbruik hoog is. De huidige reinwaterkelder op het terrein van Hammerfliet is namelijk niet groot genoeg om ook in de toekomst iedereen op piekmomenten van drinkwater te voorzien. Daarom creëren we met de tweede, nieuwe, reinwaterkelder extra opslagmogelijkheden voor drinkwater. De huidige reinwaterkelder op het terrein blijft bestaan.

Inloopbijeenkomst

Op 5 september was er een inloopbijeenkomst voor omwonenden in het Wit Kerkje in Den Ham. We

informeerden aanwezigen onder andere over het ontwerp, planning en bouwwerkzaamheden. Ook was er gelegenheid om vragen te stellen aan medewerkers van Vitens. Alle informatie die we hier hebben gedeeld is terug te vinden op onze website: www.vitens.nl/hammerfliet.

Planning

We hebben bij het waterschap Vechtstromen een onttrekkingsvergunning aangevraagd om de bouwput droog te kunnen zetten (bemalen). Als het waterschap deze verleent, ligt deze nog 6 weken ter inzage bij het waterschap. Daarna starten we in oktober met het bouwrijp maken van het terrein en starten we in november met de bemaling en bouw van de reinwaterkelder. De planning is om de bouwwerkzaamheden in september 2023 af te ronden. We nemen de reinwaterkelder dan in oktober 2023 in gebruik.

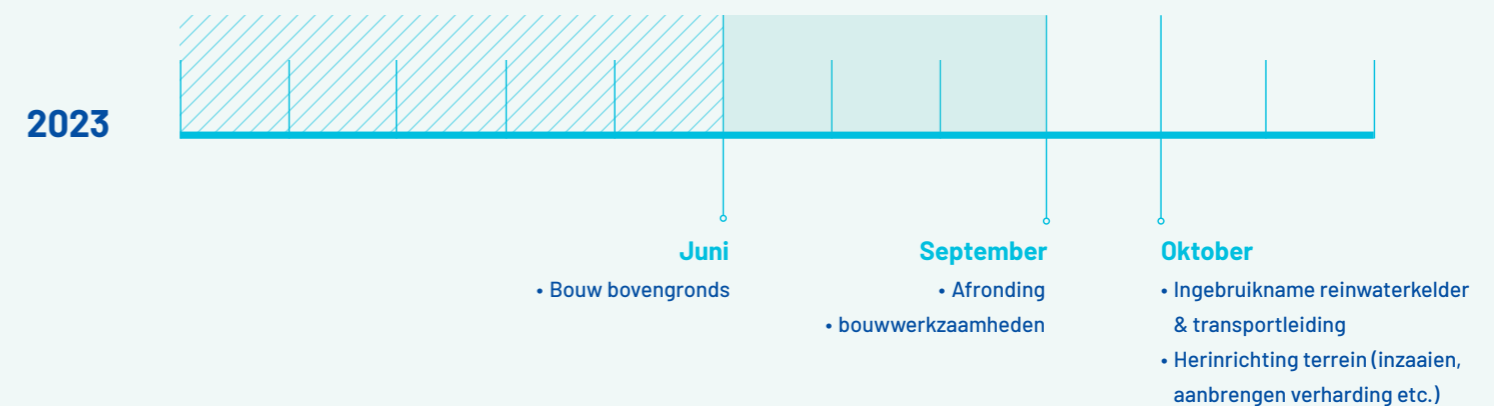
Op de hoogte blijven?

Van Hattum en Blankevoort informeert de omgeving over de werkzaamheden. Daarnaast is alle informatie ook te vinden via www.vitens.nl/hammerfliet.

Reinwaterkelder

Planning

De nieuwsbrief gaat digitaal!

We hebben de nieuwsbrief tot nu toe op papier verspreid bij zo'n 900 adressen in de omgeving van Hammerflier. Omdat we graag minder papier willen verbruiken én sneller een nieuwsbrief willen uitbrengen als er nieuws is, gaan we de volgende nieuwsbrieven digitaal versturen.

Wilt u de nieuwsbrief in de toekomst blijven ontvangen? Stuur dan een mail o.v.v. 'aanmelden digitale nieuwsbrief' naar hammerflier@vitens.nl. Heeft u uw e-mailadres al doorgegeven naar aanleiding van de oproep in de vorige nieuwsbrief? Dan hoeft u dit niet opnieuw te doen.

Heeft u geen e-mailadres om de nieuwsbrief op te ontvangen? Stuur dan uw naam en adresgegevens per post naar: Vitens t.a.v. Evelien Spoler, antwoordnummer 2456, 8000 VB Zwolle (een postzegel is niet nodig). Wij sturen dan een geprint exemplaar naar u toe. Ook zorgen we ervoor dat u de nieuwsbrief kunt afhalen bij het gemeentehuis van Twenterand (Manitobaplein 1, Vriezenveen), het gemeentehuis van Ommen (Chevalleraustraat 2, Ommen) en het hoofdkantoor van waterschap Vechtstromen (Kooikersweg 1, Almelo).

Schade? Meld het bij de provincie

Denkt u schade te hebben aan uw pand(en) door de huidige drinkwaterwinning? Meld dit bij de provincie Overijssel. De provincies in Nederland hebben gezamenlijk de AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG) opgericht. Deze commissie beoordeelt of schade aan landbouw, bos, natuur of gebouwen is ontstaan door het onttrekken van grondwater of door andere (natuurlijke en/of bouwkundige) oorzaken. Als deze commissie oordeelt dat er sprake is van schade en dat (een deel van de schade) daadwerkelijk door drinkwaterwinning is ontstaan, dan vergoedt Vitens het schadebedrag dat door de ACSG wordt vastgelegd. Alle omwonenden, die vermoeden schade te hebben door de huidige drinkwaterwinning, kunnen via Rini Bulterman van de Provincie Overijssel een aanvraag tot onderzoek indienen bij de ACSG. Het mailadres van de heer Bulterman is: r.bulterman@overijssel.nl.

Wilt u weten wat de ACSG vervolgens doet met uw melding? Ga naar www.bij12.nl/zo-werkt-de-acsg.

Vragen of meer informatie?

Meer informatie over de drinkwaterwinning Hammerflier vindt u op www.vitens.nl/hammerflier. Hier is ook een overzicht te vinden met veelgestelde vragen en antwoorden. Staat uw vraag er niet tussen? Neem dan contact op met ons via het e-mailadres hammerflier@vitens.nl. Heeft u vragen over de bouw van de reinwaterkelder? Dan kunt u contact opnemen met omgevingsmanager Annelies Tigchelaar via telefoonnummer 06-22279011. Mailen kan ook: hammerflier@vitens.nl.